

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ โทร. ๐ ๔๔๖๖ ๖๐๔๒

ที่ บร ๘๕๖๐๘/๕๓

วันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๗

เรียน นายองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ตามที่อำเภอกระสัง ได้แจ้งชักชวนการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ประกอบกับคณะกรรมการกำกับประเมินผลการปฏิบัติราชการ ของส่วนราชการในกระทรวงมหาดไทย ได้มีมติเห็นชอบกำหนดตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการ ในกระทรวงมหาดไทย ได้มีมติเห็นชอบกำหนดตัวชี้วัดการประเมินผลการปฏิบัติราชการของกรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ชื่อตัวชี้วัด “ร้อยละขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดทำ ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น” นั้น

บัดนี้ กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และกองสวัสดิการสังคม ตามที่ได้รับมอบหมาย จึงได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๖๗ เพื่อเป็น การกรอกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นลงในระบบข้อมูลกลางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (INFO) ด้านที่ ๗ สังคม ศาสนา วัฒนธรรม (ข้อมูลศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว และเพื่อเผยแพร่ให้ ประชาชนได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงชื่อ)

(นางสาวยุพิน เข็มดี)

ผู้ช่วยนักวิชาการศึกษา

- เพื่อโปรดทราบ

(นายสงคราะห์ นิตุรัมย์)

รองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

- นางสาวบุณรัตน์

(ลงชื่อ)

(นางสาวบุณรัตน์ ทัทนรินทร์)

ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

(นายสิริวัฒน์ สวัสดิกิจงานนท์)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

จัดทำโดย กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ข้อมูลทั่วไปองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

๑. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑.๑ สภาพทั่วไป

- ที่ตั้ง อาณาเขต เขตการปกครอง และประชากร

ตำบลศรีภูมิเดิมขึ้นกับตำบลชุมแสง อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ต่อเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยให้ยกฐานะเป็นตำบลศรีภูมิ ประกอบด้วยทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน และต่อมาได้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๓๙ มีพื้นที่การปกครอง จำนวน ๙ หมู่บ้าน ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ ตั้งอยู่บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๑ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ทิศเหนือของอำเภอกระสัง ห่างจากอำเภอกระสัง ประมาณ ๑๕ กิโลเมตร

อาณาเขตดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลห้วยสำราญ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลชุมแสง และตำบลลำดวน อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลกันทรารมย์ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลเมืองไผ่ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

- เนื้อที่

ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ มีพื้นที่ประมาณ ๓๑.๖๐ ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ ๒๒,๓๖๘ ไร่

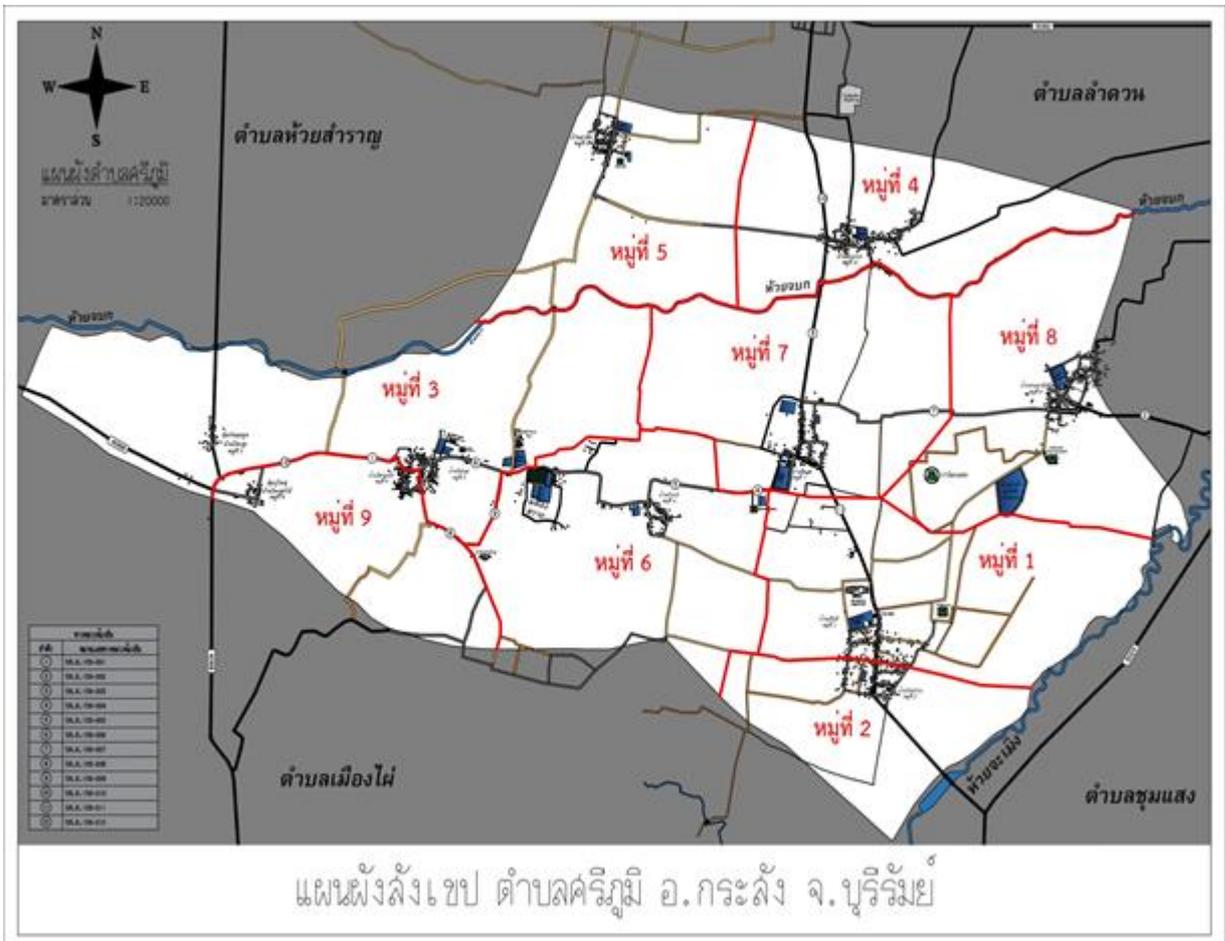
- สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศตำบลศรีภูมิเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสมสำหรับทำนา มีแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ ห้วยจบก ไหลผ่านจากทิศตะวันตกไปทางทิศตะวันออก และเนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นที่ราบลุ่มทำให้บางปีมีน้ำท่วม เช่น บริเวณ หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ หมู่ที่ ๒ บ้านไทรปวน หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง และหมู่ที่ ๔ บ้านตะแบก

- สภาพภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ จัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศ แบบมรสุมเขตร้อน ซึ่งแบ่งได้ ๓ ฤดู คือ ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ส่วนฤดูหนาว จะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ สำหรับฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ซึ่งจะมีอากาศร้อนและอบอ้าว

แผนที่ตำบลศรีภูมิ

- แหล่งน้ำธรรมชาติ และ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ❖ แหล่งน้ำธรรมชาติ

- หนองข้างตายเป็น หมู่ที่ ๓
- หนองสวาย หมู่ที่ ๖
- หนองกะทะ หมู่ที่ ๗
- หนองอาบี่ หมู่ที่ ๗

- ❖ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย ๑ แห่ง
- บ่อน้ำตื้น ๑๘๗ แห่ง
- บ่อโยก ๒๕ แห่ง
- สระน้ำ ๕๕ แห่ง
- ระบบประปาหมู่บ้าน ๔ แห่ง

การปกครองและประชากร
ตารางแสดงรายชื่อหมู่บ้านในเขตการปกครองขององค์การบริหารส่วนตำบลศรีภูมิ

ชื่อหมู่บ้าน	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง
หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ	นางสม ตุ่มนอก	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๒ บ้านไทรปวน	นายสายหยุด ประจง	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง	นายอดิศร ผลเจริญ	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๔ บ้านตะแบก	นายเทิดศักดิ์ เข้มดี	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๕ บ้านตาฮ้อ	นายสุติ โปตรัมย์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๖ บ้านกำเปร	นายกิตติศักดิ์ กมรัมย์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๗ บ้านติม	นายพิรุฑ เสียมราช	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ที่ ๘ บ้านขาม	นายสำเริญ แยมรัมย์	กำนันตำบลศรีภูมิ
หมู่ที่ ๙ บ้านโคกสูงใต้	นางจรรีรัตน์ พิรัมย์	ผู้ใหญ่บ้าน

ตารางแสดงจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือน

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน (หลัง)	จำนวนประชากร (คน)		
		เพศชาย	เพศหญิง	รวม
หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ	๑๒๑	๒๒๔	๒๓๒	๔๕๖
หมู่ที่ ๒ บ้านไทรปวน	๑๐๗	๒๒๒	๒๓๗	๔๕๙
หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง	๒๑๐	๓๕๗	๓๖๗	๗๒๔
หมู่ที่ ๔ บ้านตะแบก	๑๕๕	๒๗๒	๒๙๖	๕๖๘
หมู่ที่ ๕ บ้านตาฮ้อ	๑๐๒	๒๒๐	๒๔๑	๔๖๑
หมู่ที่ ๖ บ้านกำเปร	๗๖	๑๗๗	๑๙๒	๓๖๙
หมู่ที่ ๗ บ้านติม	๑๐๗	๑๗๙	๑๙๘	๓๗๗
หมู่ที่ ๘ บ้านขาม	๑๑๖	๑๙๓	๒๒๒	๔๑๕
หมู่ที่ ๙ บ้านโคกสูงใต้	๑๓๙	๒๙๗	๓๔๒	๖๓๙
รวม	๔,๔๖๘	๒,๑๔๑	๒,๓๒๗	๔,๔๖๘

ที่มา : สถิติบ้านจากทะเบียนบ้าน ตรวจสอบข้อมูลแยกรายพื้นที่ ระดับตำบล ข้อมูลของ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ข้อมูล ณ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

: สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน ตรวจสอบข้อมูลแยกรายพื้นที่ ระดับตำบล ข้อมูลของ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์ ข้อมูล ณ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

- สถานศึกษา

๑. โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้
 - ๑) โรงเรียนบ้านศรีภูมิสามัคคี หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ
 - ๒) โรงเรียนบ้านขามสามัคคี หมู่ที่ ๘ บ้านขาม
๒. โรงเรียนขยายโอกาส จำนวน ๑ แห่ง ดังนี้
 - ๑) โรงเรียนบ้านโคกสูง หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง
๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้
 - ๑) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดศรีภูมิวนาราม หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ
 - ๒) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดประชาศรีทธารธรรม หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง

- สถานที่ทางศาสนา

๑. วัด จำนวน ๓ แห่ง ดังนี้
 - ๑) วัดศรีภูมิวนาราม หมู่ที่ ๑ บ้านศรีภูมิ
 - ๒) วัดประชาศรีทธารธรรม หมู่ที่ ๓ บ้านโคกสูง
 - ๓) วัดบ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ บ้านตาฮ้อ
๒. สำนักสงฆ์ จำนวน ๒ แห่ง ดังนี้
 - สำนักสงฆ์บ้านขามสามัคคี -โคกโพธิ์ หมู่ที่ ๘ บ้านขาม
 - สำนักสงฆ์บ้านติม หมู่ที่ ๗ บ้านติม

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
2. เพื่อให้ผู้รับการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาในท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญานั้นๆ ต่อไป

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับคำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่นซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่าปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น ซึ่งมี ผู้ให้คำกัตความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

สามารถ จันทร์สุรย์ (๒๕๓๖) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดได้เองที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นสติปัญญา เป็นองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้านทั้งกว้างทั้งลึกที่ชาวบ้านสามารถคิดเอง ทำเองโดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาคาดำเนินวิถีชีวิต ในท้องถิ่นอย่างสมสมัยกรมวิชาการ (๒๕๓๘) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่นว่า คือความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่านกระบวนการรับ เรียนรู้ สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมาเป็นองค์ความรู้ ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะสาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดเป็นพื้นฐานขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหาคาดำเนินวิถีชีวิตและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

รัตนะ บัวสนธ์ (๒๕๓๕) กล่าวว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง กระบวนการที่บุคคลที่มีต่อตนเองต่อโลก และสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะมีรากฐานจากคำสอนทางศาสนา คติจารีต ประเพณี ที่ได้รับการถ่ายทอด สั่งสอนและปฏิบัติสืบเนื่องกันมาปรับปรุงเข้ากับบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงแต่ละสมัย ทั้งนี้โดยมีเป้าหมายเพื่อความความสุขของในส่วนที่เป็นชุมชน และปัจเจกบุคคล

ฉลาดชาย สมิตานนท์ (อ้างอิงถึงในพิสิฐ นาคำไพ. ๒๕๓๗) ให้ความหมายว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ สติปัญญาอันเกิดจากการเรียนรู้สะสมถ่ายทอดประสบการณ์ที่ยาวนานของผู้คนในท้องถิ่นซึ่งได้ทำหน้าที่ชี้แนะว่าการจะใช้ชีวิตอย่างยั่งยืนและถาวรกับธรรมชาติรอบตัวนั้นทำอย่างไรซึ่งในที่สุด ภูมิปัญญาท้องถิ่นอาจถูกยกระดับให้หมายถึงอุดมการณ์ของการใช้ชีวิตที่เรียบง่าย บนพื้นฐานของการไม่เบียดเบียนสรรพสิ่งทั้งหลายทั้งปวงที่มีชีวิต สัตว์พืช และมนุษย์ด้วยตัวเองตลอดจนสิ่งไม่มีชีวิตรอบข้าง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.) กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ความสามารถ และทักษะของคนไทยที่เกิดจากสั่งสมประสบการณ์ที่ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียนรู้ ปรับแต่ง และถ่ายทอดสืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และเหมาะสมกับยุคสมัย

ประเวศ วะสี (๒๕๓๖) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นสะสมขึ้นมาจากประสบการณ์หรือความชัดเจนจากชีวิต และสังคมในท้องถิ่นหนึ่งๆ เพราะฉะนั้นจึงมีความสอดคล้องกับเรื่องของท้องถิ่นมากกว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มาจากข้างนอก ลักษณะสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่นคือ มีวัฒนธรรมเป็นพื้นฐาน มีความเป็นบูรณาการสูงทั้งในเรื่องของกายใจ สังคม และสิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงไปสู่นามธรรมที่ลึกซึ้งสูงส่ง อีกทั้งยังเน้นความสำคัญของจริยธรรมมากกว่าว่า วัฒนธรรม เพราะภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ความสำคัญแก่ประสบการณ์ จึงมีความเคารพผู้อาวุโส ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่าภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงองค์ความรู้ หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น ซึ่งได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนได้แนวทางที่เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจากบุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้านคิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแก้ปัญหาเป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ในหลายวิชา ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (๒๕๔๑) ได้จำแนกไว้รวม ๑๐ สาขา คือ

๑. **สาขาเกษตรกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนามาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสถานการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตรเป็นต้น
๒. **สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค)** หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิต เพื่อชะลอการนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัดและเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ตลอดทั้งการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มโรงสี กลุ่มหัตถกรรม เป็นต้น
๓. **สาขาการแพทย์ไทย** หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้
๔. **สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
๕. **สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน** หมายถึง ความสามารถในด้านบริหารจัดการด้านการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งที่เป็นเงินตราและโภคทรัพย์เพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน
๖. **สาขาสวัสดิการ** หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
๗. **สาขาศิลปกรรม** หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น
๘. **สาขาจัดการ** หมายถึง ความสามารถในการบริหารการจัดการดำเนินงานด้านต่างๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้เฒ่าผู้แก่ในชุมชน

เป็นต้น กรณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ พัฒนาและถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิผล

๙. สาขาภาษาและวรรณกรรม หมายถึง ความสามารถผลิตผลงานเกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้ภาษา ตลอดทั้งด้านวรรณกรรมทุกประเภท

๑๐. สาขาศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนาเชื่อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณีข้าว เป็นต้น

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนสถาน

ลำดับ ที่	ชื่อ	หมู่ที่	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
๑	วัดศรีภูมิวนาราม	๑	๒	-
๒	วัดบ้านตาฮ้อ	๕	๓	-
๓	วัดประชาศรีทธารธรรม	๙	๕	-
๔	สำนักสงฆ์บ้านติม	๗	๒	-
๕	สำนักสงฆ์บ้านขาม	๘	๒	-

ข้อมูลปฏิทินกิจกรรมประจำปี วันสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และกิจกรรม
ข้อมูลด้าน ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

วัน/เดือน/ปี ที่จัดกิจกรรม (โปรดระบุให้ ชัดเจน)	ชื่อกิจกรรม/ งานประเพณี	สถานที่จัด กิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม (โปรดระบุความเป็นมา/ ความสำคัญอย่างย่อและกิจกรรม)	หมายเหตุ
๑ ม.ค.	งานทำบุญขึ้นปีใหม่	วัดต่างๆใน พื้นที่ตำบล	เลี้ยงพระ ฟังธรรม ทำบุญ ตักบาตร ข้าวสาร อาหารแห้ง	
มี.ค	วันมาฆบูชา	วัดต่างๆใน พื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญ ประโยชน์ เวียนเทียน	
๑-๓๐ เม.ย.	บวชบรรพชาสามเณร	วัดประชา ศรัทธาธรรม	จัดพิธีบรรพชา อุปสมบท เพื่อสืบสานอนุรักษ์ ประเพณีท้องถิ่น	
๑๓ - ๑๖ เม.ย.	ประเพณีสงกรานต์	วัดต่างๆ ใน พื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตรเทโว , พิธีสงฆ์	
๑๓ เม.ย.	ประเพณีรดน้ำดำหัว ผู้สูงอายุ	วัดต่างๆใน พื้นที่ตำบล	จัดกิจกรรมสรงน้ำพระ , รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ	
มิ.ย.	ประเพณีวิสาขบูชา	วัดต่างๆใน พื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญ ประโยชน์ เวียนเทียน	
ก.ค.	ประเพณีอาสาหุบเขา, ประเพณีวันเข้าพรรษา	วัดต่างๆใน พื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญ ประโยชน์ เวียนเทียน	
๑๒ ส.ค.	วันแม่แห่งชาติ	อบต.ศรีภูมิ/ อำเภอ	จัดกิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษา และร่วมพิธีณที่ว่าการอำเภอ	
ก.ย.	ประเพณีแซนโฎนตา	ในพื้นที่ ตำบลศรีภูมิ	เป็นประเพณีที่สืบทอดกันมาตั้งแต่บรรพบุรุษ เป็น วันรวมญาติ และการทำบุญให้แก่ญาติปู่ ย่า ตายาย ญาติพี่น้องที่ล่วงลับไปแล้วทำบุญตักบาตร ปฏิบัติ ธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญประโยชน์	
ต.ค.	ประเพณีออกพรรษา	วัดต่างๆ ในพื้นที่ตำบล	ทำบุญตักบาตร ปฏิบัติธรรม ฟังธรรม บำเพ็ญ ประโยชน์	
๕ ธ.ค.	วันพ่อแห่งชาติ	อบต.ศรีภูมิ/ อำเภอ	จัดกิจกรรมเฉลิมพระชนมพรรษา และร่วมพิธีการ ที่ว่าการอำเภอ	

ลำดับ ที่	ประเพณี / วัฒนธรรม	ประวัติความเป็นมา	ระยะเวลา	สถานที่
๑	วันมาฆบูชา	มาฆบูชา เป็นวันสำคัญของพระพุทธศาสนาวันหนึ่ง ซึ่งเป็นที่รู้กันว่า เป็นวันเกิดพระธรรม ถือว่าเป็นวันที่ พระพุทธเจ้า ได้ประกาศ หลักธรรม คำสั่งสอนของ พระองค์ เพื่อให้พระอรหันต์ทั้งหลาย ที่มาประชุมกัน ในวันนั้น นำไปเผยแผ่ วันมาฆบูชา เป็นวันบูชาพิเศษ	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๔	ในพื้นที่ ตำบล และ ใกล้เคียง
๒	ประเพณีบุญสงกรานต์	ประเพณีสงกรานต์ ถือเป็นวัน ขึ้นปีใหม่ของไทย ซึ่งตรงกับ วันที่ ๑๓ - ๑๕ เมษายน ของ ทุกปี มีการทำบุญตักบาต และ สรงน้ำพระ รดน้ำดำหัวขอพร ผู้สูงอายุให้อยู่เย็นเป็นสุข	๑๓ - ๑๖ เมษายน ของทุกปี	
๓	วันวิสาขบูชา	วันวิสาขบูชา หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๖ วันวิสาขบูชาเป็นวันสำคัญที่เกี่ยวข้องกับ พระพุทธเจ้า ๓ ประการ คือ เป็นวันประสูติ ตรัสรู้เป็น พระพุทธเจ้า และปรินิพพาน	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๗	ในพื้นที่ ตำบล และ ใกล้เคียง
๔	วันอาสาฬหบูชา	วันอาสาฬหบูชา หมายถึง การบูชาในวันเพ็ญขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ วันอาสาฬหบูชาเป็นวันที่พระพุทธเจ้าได้ ทรงประกาศพระพุทธศาสนาเป็นครั้งแรก โดยการ แสดงปฐมเทศนา โปรดพระปัญจวัคคีย์ที่ป่าอิสิปตน มฤคทายวัน จนพระอัญญาโกณฑัญญะได้บรรลุธรรม และขอบวชเป็นพระภิกษุรูปแรกในพระพุทธศาสนา จึงถือว่าวันนี้เป็นวันแรกที่มีพระสงฆ์เกิดขึ้นครบองค์ พระรัตนตรัย	ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘	ในพื้นที่ ตำบล และ ใกล้เคียง

ภาคผนวก

การจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ในเขตตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

- ฐานข้อมูลท้องถิ่นได้แก่

๑. ด้านเกษตรกรรม

นายสรศักดิ์ รสหอม

เบอร์โทร ๐๘๗๙๕๘๒๗๘๘

ที่อยู่อาศัย บ้านเลขที่ ๑๐๒ บ้านตาฮ้อ หมู่ที่ ๕ ตำบลศรีภูมิ อำเภอกระสัง จังหวัดบุรีรัมย์

การแปรรูปสินค้าทางการเกษตรข้าวอินทรีย์ เพื่อส่ง ณ โรงพยาบาลบุรีรัมย์ ได้มีการจัดทำเมื่อพ.ศ. ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ผู้ที่ได้รับการรักษา ได้รับประทานข้าวที่ปลอดภัย และสารอาหารที่ปลอดภัยต่อสุขภาพ

การแปรรูปสินค้าทางการเกษตร ข้าวอินทรีย์

